

## „Boldog vagyok, hogy jobbnál jobb könyveket olvashatok“

Dán Gyuláné, a karácsondi népkönyvtár vezetője küldte el lapunknak Berényi Andrásnénak, a népkönyvtár olvasójának levelét, melyet itt közreadunk.

A betű szeretetét anyámtól örököltem. Ő is nagyon szeretett olvasni, bár nem sok szabadideje volt, mert 10 gyermeket nevelt. Inkább csak téli estéken a boglyas kemence világánál, fonás közben olvashatott. Én tehát hamar megszerettem a könyveket, mert láttam ezt anyámtól. De vajjon mit olvashattunk abban az időben? Emlékszem rá még most is, Rinaldo Rinaldinit, Sobri Jóskát és ehhez hasonló ponyvaregényeket és a »Szent-család« naptárát. A ponyvaregények sok-sok füzetesek voltak, amelyeket sorban olvasott a falu betűre éhes lakosa, persze pénzért. Voltak, akik megvették Pesten, a Teleki-téren, elhozták falura és így kerestek rajta. Volt a községnek könyvtára, amelyben volt néhány jobb könyv is, de ehhez nehezen lehetett hozzájutni, mivel a jegyzőnk, aki kezelte őket, nem szerette, ha a paraszt olvasni akart.

Emlékszem rá, hogy kikaptam én az édesapámtól, pedig soha nem vert bennünket, mert a jegyző kicsúfolta, hogy »mit akar nevelni a lányából — kisasszonyt? Kapálni tanítsa meg és ne járjon ide a nyakamra könyvért!« Apám úgy feldühösödött amikor hazajött a községházáról, hogy kihúzott a kényéből, amelyből kosarakat font, egy jó suhogó vesszőt és elvert engem, nem nézte hova üt, — hogy a szememet ki ne üsse, hátam fordítottam feléje. Olyan hurkák voltak a hátamon és karomon, hogy hetekig nem tudtam ráfeküdni. De meg is fogadtam én, hogyha nekem gyermekeim lesznek, én inkább kevesebbet eszem, de veszek nekik könyvet, hadd olvassanak.

Fogadásom meg is tartottam. Nekem is lett tíz gyermekem és soha nem tiltottam tőlük az olvasást. Mivel urasági cselédek voltunk, újságot nem járathattam, mert az uraság kicsúfolt még azért is, hogy a Tolnai Világlapját járattam. Ebben volt sok olvasnivaló és kedvezményes áron lehetett melléje könyvet kapni, Mikszáth, Jókai és más írók könyvét. Olyan boldog voltam, ha este összejött a család, különösen télen, körülülték az asztalt apjukkal együtt. Én, mivel nappal olvashattam, félrehúzódtam, vagy lefeküdtem, hogy ők olvashassanak. Férjem is megszerette a betűt és gyermekeim is mind.

De igazán boldog csak most vagyok, amikor jobbnál jobb könyveket olvashatok. Népi demokráciában élünk, alkotmányunk biztosítja a művelődéshez való jogot, rendelkezésünkre áll a kultúrotthon sokszáz kötetből álló könyvtára, amelyből ha bemegyek a tanyáról, 6—7 könyvet is kivesszek olvasni. A könyvtár vezetője, aki ismer ott minden könyvet, segít nekem jó könyveket válogatni. Így ismerkedem meg a jó szovjet, a kínai, a koreai nép életéről írt könyvekkel és a legjobb magyar írók könyveivel, amelyekből nemcsak szórakozást, hanem tudást is merítünk. Csak »A nagy összeesküvés«-ből is mennyit tanultunk! Tágul a politikai ismeretünk, látjuk, hogy kik az ellenségeink, miért akarják az imperialisták a háborút, miért és hogyan kell ellenük küzdeni. Úgy szeretném, ha mindenki olvasna, hogy a demokrácia ellenségei ne vezethessék félre ostoba rémhírekkel a tudatlan embereket. Örülök, ha bemegyek a kultúrotthonba, nyüzsögni látom ott a sok szép fiatalságot, kik szintén könyvet válogatnak. Ebből arra következtetek, hogy a fiatalságunkat már jó pedagógusok tanítják. Jó úton haladnak, belőlük lesznek az új élet építői.

Hogy nekem mennyi örömet szerez egy jó könyv, azt olyan, ki nem szeret olvasni, meg sem tudja érteni. Egy jó könyv megvizsgál, ha elkeseredek, nyugalmat ad, ha fáradt vagyok, nevetésre ingerel, ha humoros, mint Mikszáth és Molière könyvei. Ismereteim kitágulnak, megismerem más világrészek népeinek életét, ha szovjet, vagy kínai könyveket olvasok. Sőt, a télen, mikor beteg voltam, fájdalomcsillapítónak használtam Urbán Ernő Tündérmajor című verseskönyvét, Kónya Lajos Bányászlámpák című versét és Kemenes Inez Kukoricás versét, Csanádi Imre Ilon című versét, Eörsi István Sztálin versét, Takács Imre Cigányleány versét, melyeket az Új Hangban olvastam.

Nagyon szeretem Veres Péter könyveit, mert a mi sorsunkról ír, parasztokról, cselédekről és szeretném, ha a mai életről is írna, ne csak a múltból. Fesse le nekünk könyveiben a jelent és a jövőt, mert az, aki annyira ismeri a cselédek életét, küzdelmeit, tud írni a jövőről is, hogy hova fejlődünk a szövetkezeti élettel pár év múlva. Az Új

Hangban olvastam már sok jó elbeszélést a termelőszövetkezetekről. Igazak és élet-hűek voltak. Ilyeneket szeretek olvasni és történelmi regényeket. Színműveket, mint amilyeneket Illyés Gyula ír. A szovjet könyvek közül nagyon szeretem az Arany-csillag lovagját, Az aratást, Marját, és a Két világot éltem, a Golgotha, a Kenyér, az Új barázdát szánt az eke című regényeket. Ezt az utolsót többször is elolvastam, s mindig újabb szépségeket találok benne. És mennyit tanultam Ady Fekete lobogó és Andics Erzsébetnek a klerikális reakcióról írt könyvéből. Én már régen materialista vagyok, de ezek a könyvek még jobban meggyőztek arról, hogy a vallás örve alatt milyen tudatlanságban tartották a népet. Elzárták előle a tudás forrását, a könyvet, hogy jobban ki tudják zsákmányolni és egymás ellen hábcruhá uszítani. A Marx, Lenin és Sztálin műveiből megtanultam, mi a kommunizmus, miért kell küzdeni az osztály-ellenség ellen, mely a régi világot sirja vissza. Rákosi elvtárs életéből megtanultam, hogyan kell kitartani az eszme mellett, mert ő 16 évi börtön után az akasztófa árnyékában sem adta fel a harcot és így szerezte meg nekünk a szovjet népek segítségével a szabadságot. Most olvasom a Szabad Föld idei pályázatára kinyomtatott könyvet, amelybe a szövetkezeti tagok és az egyéni gazdálkodók írtak, — nagyon tanulságos. Feltárja a hibákat, ismerteti az elért eredményeket. Ha a férjem is kiolvassa, átadom a Dózsa-tszcs tagjainak, hadd tanuljanak ők is belőle.

Én sokat olvasok, mert betegeskedem és ha úgy jön sora, oktatom, tanítom az olvasottak által azokat, akik még annyit sem tudnak, mint én.

BERÉNYI ANDRÁSNE

## A Bibliotekar 8. száma magyarul

Noha a Szovjetunió községi könyvtárhálózata folyton bővül és évről évre javul a falusi lakosság könyvtári el-látása, sok községi könyvtár mégsem tudja kellően betölteni hivatását. Ennek okát a Bibliotekar vezető cikke abban látja, hogy a községi könyvtá-  
rak nem kapnak elegendő módszertani segítséget. Megyei és járási könyvtá-  
raink és módszertani szerveink haszon-  
nal tanulmányozhatják e cikket, vala-  
mint az ehhez a tárgyhoz kapcsolódó  
értekezést P. Domulinától. A katalógus-  
kérdés a másik probléma, amely leg-  
inkább foglalkoztatja a szovjet könyv-  
tárosokat. A 7. szám közölte Z. Ambar-  
cumjan »A szépirodalom osztályozása«  
című fejtegetéseit, G. Fonotov most »Te-  
remtsünk rendet a katalógusokban és  
a kartotékokban« címmel foglalkozik a  
katalógusokkal. G. Pleszkij a könyvtár-  
közi kölcsönzésről ír, ami számunkra  
annál tanulságosabb, mert nálunk a  
kölcsönzésnek ez a módja még csak  
most alakul ki. M. Golünc a könyv-

tárosképzéssel foglalkozik. Tanulságos  
közlemény szól a műszaki ismeretek  
népszerűsítéséről a szovjet gyermek-  
könyvtárakban. »Az olvasók postája«  
rovatban kis szakcikkeket olvasunk a  
Bibliotekar levelezőitől. A »Külföldön«  
című rovat egyik cikke az USA könyv-  
tárainak háborút előkészítő működését  
leplezi le, »A könyv Olaszországban«  
című cikk pedig az olaszországi könyv-  
kiadásról és könyvtári viszonyokról ad  
megdöbbentő képet és egyben ismer-  
teti a demokratikus szervezetek törek-  
véseit a haladó irányú könyv és könyv-  
terjesztés érdekében.

A szovjet könyvtárügyi folyóirat ma-  
gyar fordítása rendkívül jó szolgálatot  
tesz könyvtárosainknak. Szeretnénk azon-  
ban, ha a magyar Bibliotekar nyelvét  
nem szeplősítenék germanizmusok, fölös-  
leges idegen szavak és fogalmazásat nem  
rontanák a magyar nyelv szellemével el-  
lenkező kifejezések és mondatszerkesz-  
tések.